

Strasbourg, 2022.3.8.
COM(2022) 108 final

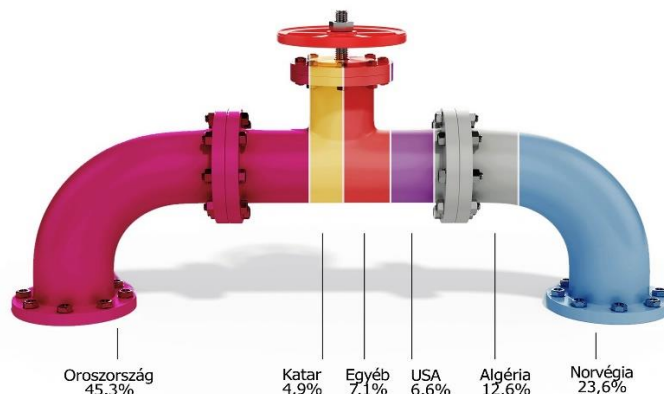
**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és
fenntarthatóbb energiáért**

BEVEZETÉS

Az ukrajnai orosz inváziót követően minden eddiginél fontosabb és világosabb, hogy Európának gyorsan tiszta energiaforrásokra kell átállnia. Az EU gázfogyasztásának 90 %-át importálja, Oroszország pedig az EU teljes gázfogyasztásának több mint 40 %-át adja. Az Oroszországból származó behozatal az olajimport 27 %-át és a szénimport 46 %-át teszi ki.

Részesezés az EU földgázimportjából, 2021

Forrás: Európai Bizottság

Az EU-nak bármely forgatókönyvre fel kell készülnie. Képes arra, hogy jóval az évtized vége előtt függetlenné váljon az orosz gáztól. Minél előbb és minél határozottabban diverzifikáljuk ellátásunkat, gyorsítjuk fel a zöldenergia-technológiák elterjedését, és csökkentjük energiaigényünket, annál hamarabb válthatjuk fel az orosz gázt. Ez a közlemény új intézkedéseket határoz meg a zöld energia termelésének fokozása, az ellátás diverzifikálása és a kereslet csökkentése érdekében, elsősorban a gázra összpontosítva, amely jelentősen befolyásolja a villamosenergia-piacot, és ahol a globális piac kevésbé likvid. A hangsúly kiterjeszhető az orosz olajtól és széntől való függés fokozatos megszüntetésére is, ahol a potenciális ellátók köre szélesebb.

A zöld átállás felgyorsítása csökkenti a kibocsátásokat, csökkenti az importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget, és védelmet nyújt az áremelkedésekkel szemben. A fosszilis tüzelőanyagok árának emelkedése különösen súlyosan érinti az energiaszegénységben élő vagy a kiszolgáltatott lakossági fogyasztókat, akik teljes jövedelmük nagy részét energiaszámlákra költik¹. Ez tovább súlyosbítja az EU-n belüli egyenlőtlenségeket. A vállalkozásoknak,

¹ Lásd az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiatudományi Bizottsága (ITRE) számára a 2016. november 9-i, „Energiaszegénység” című műhelytalálkozó alapján készített [jelentést](#), a [Gender perspective on access to energy in the EU](#) (Az energiához való hozzáférés nemi dimenziója) című tanulmányt, a Nem és Közötti Egyenlőség Európai Intézete [Gender and energy](#) (Nem és energia) című tanulmányát és az OECD [GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf](#) dokumentumát.

különösen az energiaigényes iparágaknak, valamint az agrár-élelmiszeripari ágazatnak magasabb termelési költségekkel kell számolniuk.

Ahhoz, hogy a vállalkozások és a háztartások megfizethető, biztonságos és tiszta energiát kapjanak, határozott fellépésre van szükség, kezdve az árak csökkentésével és a következő téltre történő gázbetárolással.

I. A VÉSZHELYZET KEZELÉSE

A nagyon magas energiaárak kárt okoznak a gazdaságnak. Az Európai Központi Bank az inváziót megelőzően úgy becsülte, hogy az energiaársokk 2022-ben mintegy 0,5 százalékponttal csökkentik a GDP növekedését. A továbbra is magas energiaárak várhatóan növelik a szegénységet, és befolyásolják a vállalkozások versenyképességét. Az áremelkedés mindenekelőtt az energiaigényes iparágak gyártási költségeit növeli². A magas energiaárak nyomán más áruk, különösen az élelmiszerek ára is emelkedik. A magasabb energiaárak, közlekedési költségek és a magasabb élelmiszerárak kombinációja súlyosbíthatja az alacsony jövedelmű háztartásokra nehezedő nyomást, és növeli a szegénység kockázatát.

A 2021. októberében javasolt **bizottsági eszköztár**³ segítette enyhíteni a magas energiaárak hatását. Az intézkedéseket a szükséges ideig fenn kell tartani.

A jelenlegi vészhelyzet kezelése érdekében a Bizottság meg fogja vizsgálni a gázárak villamosenergia-árakra gyakorolt továbbgyűrűző hatásának korlátozására irányuló sürgősségi intézkedések valamennyi szóba jöhető lehetőségét, például az ideiglenes árkorlátokat. Az elkövetkező hetekben sürgősen konzultálni fog valamennyi érintett szereplővel, és lehetséges alternatívákat fog javasolni.

A Bizottság azt is meg fogja vizsgálni, hogy miként lehetne optimalizálni a villamosenergia-piac szerkezetét az alacsony költségű energia előnyeinek kihasználása érdekében. Figyelembe fogja venni az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége (ACER) zárójelentését és a villamosenergia-piac működésével, valamint az alternatív villamosenergia-árazási mechanizmusok előnyeivel és hátrányaival kapcsolatos egyéb észrevételeket. Meg fogja tenni azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a villamos energia megfizethető maradjon anélkül, hogy zavart okozna az ellátásban és a zöld átállásba való további beruházásokban.

1.1. A kiskereskedelmi áremelkedés mérséklése és az erősen kitétt vállalkozások támogatása

A Bizottság megerősíti, hogy a fogyasztók és gazdaságunk védelme érdekében lehetőség van az árszabályozásra és transzfermechanizmusok működtetésére. A villamosenergia-piac jogi kerete és különösen a villamosenergia-irányelv⁴ 5. cikke lehetővé teszi a tagállamok

² Az uniós alumínium- és cinkkohók több mint fele jelenleg csökkentett kapacitással működik, vagy ideiglenesen leállította a termelést. Az EU 650 000 tonna kohóalumínium-kapacitást veszített el ideiglenesen, ami a teljes uniós kapacitás mintegy 30 %-a.

³ COM(2021) 660 final, 2021. október 13., [Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára](#).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

számára, hogy a jelenlegi kivételes körülmények között kiskereskedelmi árakat határozzanak meg a háztartások és a mikrovállalkozások számára.

A Bizottság e közlemény 1. mellékletében részletes iránymutatást nyújt, hogy segítse a tagállamokat a szabályozott árakra vonatkozó rendszerek kidolgozásában. Ezt az energiahatékonyságra és -megtakarításra irányuló ösztönzők kísérik az energiaszámlák csökkentése érdekében.

Az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok lehetőséget kínálnak a tagállamoknak arra, hogy rövid távon támogassák a magas energiaárak által sújtott vállalkozásokat és mezőgazdasági termelőket, közép- és hosszú távon pedig segítsenek csökkenteni az energiaárak ingadozásának való kitézettségüket. A tagállamok például a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás⁵ alapján átmeneti segítséget nyújthatnak a jelenlegi magas energiaárak miatt likviditási igényekkel szembesülő vállalkozásoknak, méretüktől függetlenül. A Bizottság ezeket az eseteket prioritásként kezeli, különös figyelmet fordítva a gázszolgáltatókra és a szerződéses fennakadások miatt megnövekedett ellátási költségekkel szembesülő közvetítőkre.

Az EU kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez (ETS) kapcsolódó állami támogatásokról szóló iránymutatás⁶ lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy kifejezetten azokat az ágazatokat támogassák, amelyek a közvetett kibocsátási költségek miatt leginkább ki vannak téve a kibocsátásáthelyezés kockázatának. **A mezőgazdasági ágazatban az állami támogatási szabályok⁷ lehetővé teszik a fenntartható energiával kapcsolatos beruházási támogatást.** E szabályok folyamatban lévő felülvizsgálata során a Bizottság nyilvános konzultáció keretében előterjesztett javaslata⁸ bővíti a mezőgazdasági termelők támogatásának lehetőségeit.

A Bizottság készen áll arra, hogy teljes mértékben kihasználja az állami támogatási eszköztárának rugalmasságát annak érdekében, hogy lehetővé tegye a tagállamok számára a jelenlegi geopolitikai fejlemények által súlyosan érintett vállalkozások és ágazatok támogatását. Annak érdekében, hogy a tagállamok orvosolhassák az Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziójából eredő súlyos gazdasági zavarokat, **a Bizottság rövidesen konzultációt kezd a tagállamokkal egy új, önálló ideiglenes válságkeret szükségességéről**

⁵ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.). A támogatás likviditási támogatás (hitelek vagy garanciák) formájában nyújtható nehéz helyzetben lévő nagyvállalkozások esetében legfeljebb hat hónapos időtartamra, kvv-k esetében pedig legfeljebb 18 hónapra. A nem nehéz helyzetben lévő vállalkozások is részesülhetnek a támogatásból, ha „kivételes és előre nem látható körülmények miatt sürgős likviditási igényekkel” szembesülnek.

⁶ Iránymutatás az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei 2021 utáni kereskedelmi rendszerének kontextusában hozott egyes állami támogatási intézkedésekhez (HL C 317., 2020.9.25., 5. o.).

⁷ A Bizottság 702/2014/EU rendelete (2014. június 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (HL L 193., 2014.7.1., 1. o.). Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló európai uniós iránymutatások, 2014–2020 (HL C 204/I., 2014.7.1., 1. o.).

⁸ Nyilvános konzultáció az agrár- és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokra vonatkozó felülvizsgált szabályokról.

és alkalmazási köréről⁹. E keret például lehetővé tenné a válság által közvetlenül vagy közvetve érintett vállalkozásoknak nyújtott likviditástámogatást és a **vállalkozásoknak**¹⁰ – különösen az energiaigényes felhasználóknak – abból a célból nyújtott támogatást, hogy részlegesen kompenzálják az energiaköltségeknek az orosz invázió okozta ársokk miatti növekedését. A Bizottság konzultációt folytatott a tagállamokkal az ETS-sel kapcsolatos állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás célzott módosításairól is, különösen a támogatható ágazatok listájának bővítése érdekében. A támogatások során biztosítani kell ugyanakkor, hogy a kedvezményezettek az energiahatékonyság javítására és/vagy termelésük szén-dioxid-mentesítésére irányuló megerősített ösztönzők vonatkozzanak, és korlátozni kell a tagállamok közötti versenytorzulást.

Az ilyen vészhelyzeti intézkedések finanszírozása érdekében a tagállamok ideiglenes adóintézkedéseket vezethetnek be az extraprofitra. A Nemzetközi Energiaügynökség szerint a **magas profitokra vonatkozó fiskális intézkedések** 2022-ben akár 200 milliárd EUR-val járulhatnak hozzá a magasabb energiaszámlák részleges ellentételezésére rendelkezésre álló összegekhez¹¹. Az ilyen intézkedések nem lehetnek visszamenőleges hatályúak, de technológiásan le kell fedezniük, és lehetővé kell tenniük a villamosenergia-termelők számára költségeik fedezését, valamint a hosszú távú piaci és szén-dioxid-árjelzések védelmét. A 2. melléklet meghatározza azokat a feltételeket, amelyeknek meg kell felelniük ezeknek az eszközöknek. **A tagállamok a vártnál magasabb ETS-bevételeket is felhasználhatnak.** 2021. január 1-jétől 2022. február 28-ig az EU ETS kibocsátási egységeinek árverés útján történő értékesítéséből származó bevétel mintegy 30 milliárd EUR-t tett ki¹².

A Bizottság a 2023. évi költségvetési iránymutatásról szóló közleményében emlékeztetett arra, hogy a **Stabilitási és Növekedési Paktum úgynevezett „általános mentesítési rendelkezése” 2022-ben is alkalmazható.** Ez lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a jelenlegi rendkívüli körülmények között rendkívüli intézkedéseket hozzanak.

1.2. Felkészülés a következő télre a megfelelő gázbetárolás biztosításával

A gázellátás e tél végéig elegendő, még az Oroszországból érkező szállítások teljes leállása esetén is.

A jövő télre való megfelelő felkészülés érdekében az egész EU-ban meg kell kezdeni a gáztárolók feltöltését. A fűtési idényben a tárolás csökkenti a további mennyiség behozatalának szükségességét. A tárolás hozzájárul a kínálati sokkok elnyeléséhez. A télen

⁹ Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján.

¹⁰ Az EU által elfogadott szankciójegyekben szereplő természetes személyekkel és/vagy orosz vagy belarusz jogi személyek által ellenőrzött kedvezményezettekkel kapcsolatban álló vagy általuk ellenőrzött vállalkozások kivételével.

¹¹ Tíz pontból álló terv az Európai Unió orosz földgáztól való függésének csökkentésére, 2022. március 3., Nemzetközi Energiaügynökség.

¹² Míg az ETS-alapoknak elsősorban az energiahatékonysági intézkedésekbe, az energetikai átállásba és a tiszta technológiákkal kapcsolatos innovációba való beruházások révén kell támogatniuk a további kibocsátáscsökkentést, az ETS-irányelv (2009/29/EK irányelv) 10. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok a kibocsátáskereskedelmi rendszerből származó bevételeket pénzügyi támogatás nyújtására is felhasználhatják a kis és közepes jövedelemmel rendelkező háztartások szociális szempontjainak kezelése érdekében.

elfogyasztott gáz 25–30 %-a a tárolókból kerül a felhasználókhöz. A harmadik országbeli szervezetek (azaz a Gazprom) tulajdonában lévő telephelyeken a gáztárolás szintje különösen alacsonynak bizonyult. Ezzel párhuzamosan a szállításrendszer-üzemeltetőknek össze kell hangolniuk a hálózatban rendelkezésre álló kapacitások frissítésére és optimalizálására irányuló intézkedéseket is abban az esetben, ha a keletről érkező szállítás és a nyomás csökken, vagy leállnak a szállítások.

A Bizottság ápriliséig jogalkotási javaslatot terjeszt elő a megfelelő éves betárolási szint biztosítása érdekében¹³. E javaslat értelmében minden év október 1-jéig biztosítani kell az EU területén lévő földalatti tároló infrastruktúrák kapacitásainak **legalább 90 %-os** töltöttségi szintjét. Annak érdekében, hogy a tárolás vonzóbbá váljon a piaci szereplők számára, a Bizottság javaslatot fog tenni a visszatérítés mértékének 100 %-ra történő emelésére, ami ösztönzőleg hat az újratárolásra.

Az **uniós gáztárolási politika** biztosítja a méltányosságot, és lehetővé teszi a meglévő infrastruktúra intelligens használatát, korlátozva az új infrastruktúra iránti igényt, mivel nem minden tagállam rendelkezik föld alatti tároló létesítményekkel a területén. A jogalkotási javaslat olyan mechanizmust határoz meg, amely biztosítja az ellátásbiztonsági költségek méltányos elosztását. A garantáltan magas feltöltési szint előnyei, amelyek az ellátásbiztonsági kockázatokkal szembeni védelemben és a téli árcsökkentő hatásban nyilvánulnak meg, nem korlátozódnak ugyanis arra az országra, ahol a tároló található. A rendszerösszekötők elengedhetetlenek az egész EU-n belüli folyamatos energiaáramlás biztosításához. Amennyiben új infrastruktúrára van szükség, annak kompatibilisnek kell lennie a hidrogénnel.

Tekintettel a jelenlegi geopolitikai környezetre, a Bizottság az említett jogalkotási javaslatban a gáztárolást **kritikus infrastruktúráként** kívánja azonosítani, és rendelkezéseket tervez bevezetni a **gázinfrastruktúra tulajdonosi kockázatainak** kezelésére. A tagállamoknak elő kell írniuk a szabályozó hatóság vagy a tagállam által kijelölt más illetékes hatóság számára annak igazolását, hogy egy harmadik országból származó személy vagy személyek tulajdonjoga nem veszélyezteti az ellátás biztonságát. Ezt az értékelést valamennyi meglévő és jövőbeli tárolóüzemeltető esetében el kell végezni. **Rövid távon** és a jogalkotási folyamat lezárultáig arra ösztönözzük a tagállamokat, cselekedjenek úgy, mintha a jogszabály már hatályban lenne, és hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy a következő téli időben biztosítsák a tárolók újratöltését. Ezenkívül a földgázellátás biztonságáról szóló hatályos rendeletnek¹⁴ megfelelően **szolidaritási megállapodásokat** kell kötniük. Tekintettel a jelenlegi helyzetre, ezt **késedelem nélkül** meg kell tenni.

Az újratöltés ösztönzése érdekében a tagállamok az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében támogatást nyújthatnak az ellátóknak, például garanciák formájában („**kétirányú különbözeti szerződés**”).

A Bizottság **koordinálhatja az újratöltési műveleteket**, például közös közbeszerzés, megrendelések gyűjtése és a kínálat megfeleltetése révén. A gázellátási szerződések közös európai platformja, amely a nagy gáztermelőkkel folytatott kétoldalú tárgyalásokon alapulna,

¹³ Jelenleg 13 tagállam – BE, BG, DK, ES, FI, FR, HU, IT, LT, LV, PL, PT, SE – rendelkezik tárolási kötelezettséggel. Mások, pl. DE bejelentette, hogy tervezi ilyen kötelezettség bevezetését.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2017.10.28., 1. o.).

elősegítené a diverzifikációt és az intelligens kockázatkezelést, ezáltal kedvező feltételek mellett garantálva az ellátás biztonságát az EU-ban minden vevő számára.

A Bizottság folytatja a gázpiacra vonatkozó vizsgálatát is, válaszul az európai gázpiacokon tevékenykedő vállalatok, különösen az orosz Gazprom gázellátó vállalat által okozott esetleges versenytorzulásokkal kapcsolatos aggályokra. A vállalat szokatlan üzleti magatartást tanúsít, és az EU Gazprom által működtetett tárolók átlagos töltöttségi szintje 16 %, míg a nem Gazprom-tárolókban 44 %-os a betárolási szint. A Bizottság jelenleg soron kívül vizsgálja a Gazprom esetleges versenyellenes üzleti magatartására vonatkozó valamennyi állítást, és további információkat gyűjt a piaci szereplőktől.

A Bizottság továbbra is együttműködik a nyugat-balkáni szomszédokkal és partnerekkel, valamint részt vesz az Energiaközösségben, ahol partnerei osztoznak az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségében és az áremelkedéseknek való kitettségében, továbbá az EU-éval megegyező hosszú távú éghajlat-politikai célok mellett is elkötelezték magukat. Ukrajna, Moldova és Grúzia esetében az EU készen áll arra, hogy szükség esetén támogatást nyújtson a megbízható és fenntartható energiaellátás biztosításához. E kötelezettségvállalás egyértelmű jele az ukrán és moldovai villamosenergia-hálózatoknak a kontinentális európai hálózattal való vészhelyzeti összehangolására irányuló, folyamatban lévő erőfeszítések.

II. REPOWEREU: AZ OROSZ FOSSZILIS TÜZELŐANYAGOKTÓL VALÓ FÜGGŐSÉGÜNK MEGSZÜNTETÉSE

Az Oroszországból származó fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségünk fokozatos megszüntetésére már jóval 2030 előtt sor kerülhet. Ennek érdekében a Bizottság a REPowerEU tervet javasolja, amely két pillérrre alapozva növelné az uniós energiarendszer rezilienciáját:

- A **gázellátás diverzifikálása** a nem orosz ellátóktól származó LNG-behozatal és csővezetékes behozatal, valamint a biometán és a hidrogén magasabb szintje révén.
- A **fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségünk gyorsabb csökkentése** az otthonok, az épületek és az ipar szintjén, valamint az energiarendszer szintjén az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások arányának növelése és az infrastrukturális szűk keresztmetszetek kezelése révén.

Az „Irány az 55 %!” javaslataink teljes körű végrehajtása 2030-ra 30 %-kal, azaz 100 milliárd m³-nek megfelelő mértékben csökkentené a gázfogyasztásunkat. A gázimport további diverzifikálásával és a megújuló gázokkal együtt a gyorsított energiamegtakarítás és villamosítás együttesen legalább a 155 milliárd m³-es orosz gázimportnak megfelelő mennyiséget képes biztosítani.

Az energiahatékonyság elsődlegességének elve fontosabb, mint valaha, és azt minden ágazatban és szakpolitikában alkalmazni kell, keresletoldali intézkedésekkel kiegészítve a kínálatiakat.

A körülményekre való tekintettel a társjogalkotók fontolóra vehetik az „Irány az 55 %!” javaslatnak a megújuló energiára és az energiahatékonyságra vonatkozó magasabb vagy korábbi célkitűzésekkel történő megerősítését is.

REPOWEREU PILLÉR	FÓKUSZ	FF55 CÉL 2030-IG	REPOWEREU INTÉZKEDÉS	HELYETTESÍTÉS 2022 VÉGÉIG (milliárd m ³) becslés	FF55 CÉL FÖLÖTT 2030-IG (milliárd m ³) becslés
FÖLDGÁZIMPORT DIVERZIFIKÁLÁSA	NEM OROSZ FÖLDGÁZ	–	LNG diverzifikálása	50*	50
		–	Csővezetékes import diverzifikálása	10	10
	TÖBB MEGÚJULÓ GÁZ	17 milliárd m ³ biometán-termelés, 17 milliárd m³ megtakarítással	2030-ra 35 milliárd m ³ -re kell növelni a biometán-termelést	3,5	18
		5,6 millió tonna megújuló hidrogén, 9–18,5 milliárd m³ megtakarítással	A hidrogéntermelés és -import 20 millió tonnára való növelése 2030-ig	–	25–50
EURÓPA VILLAMOSÍTÁSA	OTTHONOK	Energiahatékonysági intézkedések, 38 milliárd m³ megtakarítással	Uniós szintű energiamegtakarítás, például az épületek fűtését szabályozó termosztátok 1 °C-kal történő letékerésével, 10 milliárd m ³ megtakarítással	14	10
		<i>A megújuló energiaforrásokra vonatkozó alábbi összesített adatok alatt számolva</i>	Tetőre elhelyezett napelemek telepítésének meggyorsítása – egy éven belül akár 15 TWh	2,5	előre ütemezve
		2030-ig 30 millió új hőszivattyú telepítése, 2030-ra 35 milliárd m³ megtakarítással	A hőszivattyúk bevezetésének meggyorsítása a tervezett telepítések megkétszerezésével, aminek eredményeként a következő 5 évben összesen 10 millió egység állna üzembe	1,5	előre ütemezve
	ENERGIATERMELÉS	480 GW szélerőmű-kapacitás és 420 GW naperőmű-kapacitás, 170 milliárd m³ megtakarítással (és 5,6 millió tonna zöld hidrogén előállításával)	A szél- és napenergia felhasználásának felgyorsítása, az átlagos telepítési arány 20 %-kal történő növelése, 3 milliárd m ³ földgáz megtakarítása és 80 GW kiegészítő kapacitás létrehozása 2030-ig	20	A nagyobb ambíciókból származó földgáz-megtakarítást a zöld hidrogén alatt vettük figyelembe, a többi előre ütemezve

			a megújuló hidrogén nagyobb mértékű termelésének befogadása érdekében	
AZ IPAR ÁTALAKÍTÁSA	ENERGIAIGÉNYE S IPARÁGAK	Villamosítás és a megújuló hidrogén használatának felgyorsítása	Az Innovációs Alap előre ütemezése és hatályának kiterjesztése a karboncsökkentési célú szerződésekre	<i>A földgáz-megtakarításokat megújuló hidrogénre és a megújuló energiaforrásokra vonatkozó célkitűzések alatt vettük figyelembe</i>

**valamennyi adat becslés.*

A Bizottság készen áll arra, hogy javaslatot tegyen egy olyan REPowerEU tervre, amely a tagállamokkal folytatott párbeszéd keretében a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projektek és reformok meghatározásán alapul. Ez a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekre és azok aktualizált változataira, a meglévő helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre, a kohéziós politika operatív programjaira és bármely más releváns tervre és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával kapcsolatos szükségletekre épülhet. **Előnyben kell részesíteni a belső energiapiacot kiteljesítő és határozott határokon átnyúló dimenzióval rendelkező projekteket,** például a Portugália, Spanyolország és Franciaország, illetve Bulgária és Görögország közötti kritikus hálózati csatlakozási pontokat. Ezek a projektek javítani fogják az európai gáz- és villamosenergia-hálózatok és más infrastruktúrák közötti összeköttetést, és teljes mértékben összehangolják villamosenergia-hálózatainkat, például a balti államok hálózatát és a kontinentális európai hálózatot. A tagállamok terveit regionális elemzésnek kell alátámasztania. A Bizottság a helyreállítási és rezilienciaépítési tervhez hasonlóan támogatást és technikai segítségnyújtást biztosítana a technikai támogatási eszközön keresztül. A **finanszírozási igények** a tagállamok szükségletei, valamint a határokon átnyúló beruházási igények átfogó feltérképezése alapján kerülnek majd értékelésre. E célok elérése érdekében mozgósítani kell a nemzeti és uniós szinten rendelkezésre álló összes erőforrást és eszközt, a közfinanszírozást úgy kialakítva, hogy az elősegítse a magánberuházások bevonását.

2.1. A földgázimport diverzifikálása

2.1.1. LNG és csővezetékes behozatal

Az uniós gázellátás biztonságát ezen a télen a 2022 januári, korábban soha nem látott mértékű LNG-import biztosította. Az EU évente 50 milliárd m³-rel több LNG-t lenne képes importálni (pl. Katarból, az USA-ból, Egyiptomból és Nyugat-Afrikából). A csővezetékes források diverzifikálása (pl. Azerbajdzsán, Algéria, Norvégia) az orosz gázimport évente 10 milliárd m³-es további csökkentését eredményezhetné.

A Bizottság sürgősséggel fogja értékelni, hogy szükség van-e intézkedésekre és beruházásokra a hidrogénre kész gázinfrastruktúra és -összeköttetések terén annak érdekében, hogy megszűnjenek az EU LNG-kapacitásának teljes körű kihasználását gátló szűk keresztmetszetek.

A kínálat diverzifikálása mellett az EU nemzetközi partnerségeit is továbbfejleszti. A Bizottság folytatja a tárgyalásokat a G7-ek keretében és a főbb globális gázfelvásárlókkal (Japán, Dél-Korea, Kína, India) a középtávú piaci fejleményekről.

2.1.2. Az EU biometán-termelésének növelése

A biometánra vonatkozó „**Irány az 55 %!**” célkitűzés megkétszerezése 2030-ra évi 35 milliárd köbméter termelést eredményezne. Ennek érdekében a tagállamok KAP-stratégiai terveinek finanszírozást kell biztosítaniuk a fenntartható biomassza-forrásokból, különösen a mezőgazdasági hulladékokból és maradáanyagokból előállított biometán számára.

2.1.3. Hidrogén akcelerátor

Az „**Irány az 55 %!**” program keretében előirányzott 5,6 millió tonna megújuló hidrogénnel felül további 15 millió tonna megújuló hidrogén 2030-ra az importált orosz gáz évi 25–50 milliárd m³-ét válthatja ki. Ez további 10 millió tonna, különböző forrásokból importált hidrogénnel és további 5 millió tonna Európában előállított hidrogénnel állna, meghaladva az uniós hidrogénstratégia célkitűzéseit, és maximalizálva a hazai hidrogéntermelést¹⁵. A fosszilis energiahordozóktól mentes hidrogén egyéb formái, különösen a nukleáris alapú hidrogén szintén szerepet játszanak a földgáz helyettesítésében.

A Bizottság tovább fogja fejleszteni a szabályozási keretet az európai hidrogénpiac előmozdítása érdekében, és támogatni fogja az **integrált gáz- és hidrogén-infrastruktúra, a hidrogéntároló létesítmények és a kikötői infrastruktúra fejlesztését. Az új, határokon átnyúló infrastruktúrának hidrogénkompatibilisnek kell lennie.** A Bizottság sürgősséggel fogja értékelni a hidrogénprojektek állami támogatására vonatkozó bejelentéseket. Vállalja, hogy a hiánytalan bejelentésnek a részt vevő tagállamok általi benyújtásától számított hat héten belül értékeli a hidrogénnel kapcsolatos, közös európai érdeket szolgáló első fontos projekteket. Közös célként azt kell kitűzni, hogy az értékelést nyárra le lehessen zárni.

Emellett, a Bizottság támogatni fogja a megújuló hidrogén előállításával és szállításával kapcsolatos kísérleti projekteket az EU szomszédságában, kezdve a földközi-tengeri zöldhidrogén-partnerséggel. Emellett együtt fog működni partnereivel a **zöld hidrogénnel kapcsolatos partnerségek** megkötése érdekében, valamint az iparral egy **globális európai hidrogéneszköz** létrehozása érdekében, amely elősegíti a tagállamok megfizethető megújuló hidrogénhez való hozzáférését.

2.2. A fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségünk gyorsabb csökkentése

2.2.1. Napkollektorok, szélenergiák és hőszivattyúk telepítése

Az „**Irány az 55 %!**” célkitűzés szerint az EU fotovoltai és szélenergia-kapacitása 2025-ig megkétszereződik, 2030-ra pedig megháromszorozódik, és ezzel 2030-ra 170 milliárd m³ éves gázfogyasztást takarít meg.

A tetőre szerelt fotovoltai rendszerek telepítésének idén akár 15 TWh-val történő felgyorsításával az EU további 2,5 milliárd m³ gázt takaríthat meg. A Bizottság júniusban közleményt terjeszt elő a napenergiáról azzal a céllal, hogy elősegítse a napenergiában mint az EU egyik fő megújuló energiaforrásában rejlő potenciál felszabadítását. A napenergia Unió-szerte tapasztalható helyzetének elemzése alapján a napenergia-stratégia javaslatot tesz majd egy, a tetőkre szerelhető napelemekről szóló európai kezdeményezésre, amely azonosítja az

¹⁵ COM(2020) 301 final: [Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért.](#)

akadályokat, intézkedéseket javasol a telepítés felgyorsítására, és biztosítja, hogy a lakosság teljes mértékben kihasználhassa a tetőre szerelt napelemek előnyeit.

A Bizottság segíteni fogja a **nap- és szélenergia, valamint a hőszivattyúk értékláncának továbbfejlesztését**, fokozva az EU versenyképességét és kezelve a stratégiai függőségeket. Amennyiben szükséges az elegendő mértékű magánberuházás bevonásához, az intézkedések magukban foglalják majd az uniós finanszírozás következő generációs technológiákba való átirányítását, az InvestEU vagy a tagállami támogatás mozgósítását. Különös figyelmet kell fordítani a munkaerő átképzésére és továbbképzésére irányuló beruházások felgyorsítására, amelyek elengedhetetlenek az átalakulás támogatásához.

A Bizottságnak, a tagállamoknak és az iparági szereplőknek továbbra is szorosan figyelemmel kell kísérniük a kritikus és egyéb nyersanyagok kínálatát, elő kell mozdítaniuk az ellátást biztosító stratégiai partnerségeket, és szükség esetén meg kell fontolniuk egyéb intézkedések, például stratégiai készletezés megvalósítását.

Azzal, hogy ezen időszak első felében **megkétszerezné a hőszivattyúk telepítésének tervezett éves ütemét**, az EU a következő öt évben 10 millió hőszivattyút telepítene. Ez 12 milliárd m³ megtakarítást eredményezne a háztartások által telepített minden 10 millió hőszivattyú után. A hőszivattyúk piaci bevezetésének felgyorsítása szükségessé teszi a teljes ellátási lánc gyors bővítését, és azt az épületfelújítást és a távfűtési rendszer korszerűsítését ösztönző intézkedéseknek kell kísérniük.

A lakásokkal kapcsolatos és építési projektek mellett a szél-, nap- és más alacsony kibocsátású energiaforrásokon alapuló energiaellátás is csökkentené a gáztól való függőségünket.

2.2.2. Az ipar dekarbonizációja

A **REPowerEU terv felgyorsíthatja az innovatív hidrogénalapú megoldások és a versenyképes költségek mellett előállított megújuló villamos energia alkalmazását az ipari ágazatokban**. A Bizottság felgyorsítja az Innovációs Alap végrehajtását annak érdekében, hogy támogassa a villamosításra és a hidrogénre való átállást, többek között a karboncsökkentési célú szerződések (CCfD) uniós szintű rendszere révén, valamint hogy **növelje az EU gyártási kapacitásait** a kibocsátásmentes és alacsony szén-dioxid-kibocsátású innovatív berendezések, például az elektrolizátorok, az új generációs napenergia/szél és más technológiák terén.

2.2.3. Gyorsabb engedélyezés

A **megújulóenergia-projektek megvalósításának előfeltétele az engedélyezés egyszerűsítése és lerövidítése**. A megújuló energiaforrásokba és a kapcsolódó infrastruktúrába történő beruházások egyik fő akadályát a hosszadalmas adminisztratív eljárások képezik. Ezeket a jelenleg hatályos megújulóenergia-irányelv¹⁶ teljes körű és gyors átültetésével, a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveiben szereplő megfelelő reformok és

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (átdolgozás).

intézkedések végrehajtásával, valamint a felülvizsgált TEN-E keretben¹⁷ az infrastruktúra engedélyezésével kapcsolatos rendelkezésekkel kell kezelni.

A Bizottság felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a megújuló energiaforrásokból energiát termelő létesítmények tervezése, megépítése és üzemeltetése, a hálózathoz való csatlakozásuk és maga a kapcsolódó hálózat **kiemelkedően fontos közérdeknek és közbiztonsági érdeknek** minősüljön, és a **tervezési és engedélyezési eljárásaik során a rendelkezésre álló legkedvezőbb elbírálás alá tartozzon.**

A tagállamoknak **gyorsan fel kell térképezniük, értékelniük és biztosítaniuk kell azokat a megfelelő szárazföldi és tengeri területeket, amelyek megújuló energiával kapcsolatos projektek céljára rendelkezésre állnak**, és amelyek megfelelnek a nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveikkel, a megújuló energiára vonatkozó felülvizsgált 2030-as célkitűzéshez való hozzájárulással és más tényezőkkel, például az erőforrások rendelkezésre állásával, a hálózati infrastruktúrával és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégia céljainak. A Bizottság a **hamarosan előterjesztésre kerülő természet-helyreállítási jogszabályjavaslatban** javasolni fogja, hogy a tagállamok a helyreállítási célok elérésére irányuló nemzeti tervük elkészítésekor egyes korlátozott, egyértelműen meghatározott területeket a megújulóenergia-projektek telepítésére különösen alkalmas **célterületként** vegyenek figyelembe, lehetőség szerint érintetlenül hagyva ugyanakkor a környezeti szempontból értékes területeket. A tagállamok felhasználhatják a tengeri területrendezésről szóló irányelv keretében végzett tervfelülvizsgálatot a megújulóenergia-projektek bevezetésének előmozdítására.

Májusban a Bizottság ajánlást tesz közzé a megújulóenergia-projektek gyors engedélyezésére vonatkozóan, és törekedni fog az uniós jogszabályok által már biztosított valamennyi rugalmassági mechanizmus alkalmazásának támogatására, valamint a fennmaradó akadályok felszámolására, függetlenül azok eredetétől.

A Bizottság iránymutatást fog nyújtani arra vonatkozóan is, hogy mikor és hogyan van szükség **szabályozói tesztkörnyezetre** ahhoz, hogy lehetővé váljon az olyan innovatív technológiák, termékek vagy szolgáltatások tesztelése, amelyek célja a megújuló energiaforrások alkalmazásának és a környezet védelmének előmozdítása. A kockázatok minimalizálása érdekében az iránymutatás a szabályozói tesztkörnyezetek határainak meghatározására fog összpontosítani, például az időkeret, a terület és a folyamatos szabályozói felügyelet meghatározására.

A Bizottság és az EBB csoport 2022-ben dönt azokról a finanszírozási mechanizmusokról, amelyek a leginkább alkalmasak az európai **energiavásárlási megállapodások** kidolgozásának előmozdítására, ami már az InvestEU keretében is lehetséges. Ez magában foglalja az ilyen megállapodásokhoz való hozzáférés megkönnyítését új felek, például kkv-k számára.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 347/2013/EU rendelete (2013. április 17.) a transeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról.

KÖVETKEZTETÉS

Az energiapiacokon az elmúlt hónapokban bekövetkezett fejlemények, és különösen a biztonsági helyzetünkben az elmúlt hetekben bekövetkezett drámai változás miatt drasztikusan fel kell gyorsítani a tiszta energiára való átállást, és ezáltal növelni kell Európa energiafüggetlenségét.

Azonnali intézkedésekre van szükség a magas árak háztartásokra, mezőgazdasági termelőkre, vállalkozásokra és iparra gyakorolt hatásának enyhítése érdekében.

Az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függés megszüntetése felgyorsítja a tagállamok energiaszerkezetének átalakítását, aminek tükröződnie kell a villamosenergia-piac működésében is.

A gáztárolásra vonatkozó európai politika javítani fogja a felkészültséget a következő téli szezonra és az azt követő időszakra. A közös és összehangolt fellépés jelenti a legjobb vészhelyzeti választ az előttünk álló kihívásokra.

A Bizottság készen áll arra, hogy a tagállamokkal együttműködésben nyárig kidolgozza a REPowerEU tervet az energiaellátás diverzifikálásának támogatása, a megújuló energiára való átállás felgyorsítása és az energiahatékonyság javítása érdekében. Ez felgyorsítaná az orosz gázimporttól és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés fokozatos megszüntetését, és középtávon a legjobb biztosítékot nyújtaná az ársokkokkal szemben az EU zöld átállásának gyors továbbvitele révén, különös tekintettel a határokon átnyúló és regionális igényekre. Az ellátásbiztonságának fokozásának szükségessége új lendületet ad az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek.